

วันที่ ๓๖ ฉบับที่ ๙๒๖๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

ถมธัตน์ สัตวธานนท์
คุยเรื่อง "ฝ้าย"
ประวัติฝ้าย โดยย่อ

ฝ้ายมีกำเนิดมาประมาณ ๕,๐๐๐ ปีก่อน
คริสตกาลในเม็กซิโก และประมาณ ๓,๐๐๐
ปีก่อนคริสตกาลในปากีสถาน ในเปรู มีการ
ค้นพบว่า มีการใช้ฝ้ายเมื่อ ๒,๕๐๐ ปีก่อน
คริสตกาล ประเทศพวกอาหรับก็ใช้ฝ้ายมา
นานเช่นกัน เช่นประเทศเปอร์เซีย (อิหร่าน)
ใช้ฝ้ายเอามาทำผ้าสีต่างๆ เมื่อ ๖๐๐ ปีก่อน
คริสตกาล

คำว่าฝ้าย หรือ Cotton เป็นคำที่ได้
มาจากคำอาหรับที่เรียกว่า Kotu อันแปลว่า
ฝ้ายนั่นเอง

อินเดียมี "ผ้าฝ้าย" มากมาย (ฝ้ายบ่าคือ
ต้นฝ้ายอันเป็นต้นไม้ยืนต้น ทำนองเดียวกับ
ต้นนุ่น) และรู้วิธีใช้ฝ้ายเอามาปั่นทอเป็นเสื้อ
ผ้ามาประมาณ ๔๔๕ ปีก่อนคริสตกาล

ประเทศจีน มีฝ้ายบ่ามาก ประมาณ
๒,๕๐๐ ปีมาแล้ว แต่มักปลูกเป็นไม้ประดับ
ส่วนการผลิตเสื้อผ้านั้น จีนมักใช้ ไหมกับ
บ้านเรามีเป็นส่วนใหญ่ ต่อมาจึงหันมาใช้ฝ้าย
มากยิ่งขึ้นจนถึงทุกวันนี้

ไทยเราเป็นชาติอิสระ และต้องอพยพ
มาจากตอนเหนือของประเทศจีน อยู่ตลอดมา
เพราะเราวันอิสรภาพมาก จึงไม่ยอมให้
ชาติอื่นมากินชาติได้

ตามประวัติศาสตร์ไทย เราในบางตอน
มีแจ้งว่า ได้มีการใช้ฝ้ายทำเสื้อผ้าตั้งแต่เรายังมี
ถิ่นฐานอยู่ในนครลุง นครป่า นครเงี้ยว
แคว้นน่านจำว จนถึงแคว้นสุโขทัย อันเป็น
ถิ่นฐานถาวร และเป็นแหล่งที่เราปลูกฝ้าย

อย่างถาวรมาจนถึงทุกวันนี้

ความสำคัญของฝ้าย

เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มเป็นปัจจัยสำคัญ อัน
ดับ ๒ รองลงมาจากอาหาร อันเป็นปัจจัย
สำคัญ อันดับ ๑ ในกระบวนปัจจัยทั้ง ๕ อัน
เป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพของมนุษย์ เสื้อ
ผ้าจะขาดเสียมิได้สำหรับคนทุกคนในโลก ทั้ง
ในโบราณสมัยและในนครสมัย

ประชากรทุกมุมโลก แม้จะเจริญ
ร่ำรวยหรือยากจนสักเพียงใด ก็จะต้อง
แสวงหาเสื้อผ้าไว้นุ่งห่มเพื่อกันร้อน กัน
หนาว กันโรคภัย กันอุบัติเหตุ และ
เพื่อความสวยงาม

เสื้อผ้าส่วนใหญ่ทำจากฝ้าย เพราะฝ้าย
มีราคาถูก หาง่าย ผลิตง่าย คนธรรมดา
สามัญย่อมสามารถปลูกฝ้าย เอามาทอ เเอ
มาปั่นเป็นเส้นด้าย และเอามาทอเป็นผ้าได้
ด้วยตนเอง และด้วยเครื่องมือง่ายๆ ซึ่งสร้าง
ขึ้นเองได้

นอกจากฝ้ายจะมีราคาถูกแล้ว ยังมีคุณสมบัติ
ดีเลิศ และดีกว่าผ้าใยประดิษฐ์หลายชนิด
เช่นผ้าฝ้ายสวมใส่สบาย ไม่ร้อย คุดซับหรือที่
ซับอกมาและทำให้ระเหยออกไป ช่วย ให้ร่าง
กายเย็นสบาย มีความคงทน คงาม ย้อมสีติด
ง่ายและตกยาก ซักวิธีง่าย

ยังเบียดยงทน ด้วมอดไม่รบกวน มี
ความยืดหยุ่นทำให้ต่อต้านการขูดฉลอก ร้อน
ช้า ไหม้ไฟช้า ให้ความอบอุ่นได้ดี ไม่มีไฟฟ้า
สถิต ไม่หด ไม่ยับในเมื่อใช้กรรมวิธีฟอกย้อม
ที่ทันสมัย

ข้อสำคัญคือ ฝ้ายเป็นใยธรรมชาติจึง
ไม่มีสารเคมีที่เป็นพิษแก่ร่างกาย ผิดกับใย
ประดิษฐ์ (Man made fiber) ซึ่งส่วนใหญ่
ทำจากสารเคมี ผ้าใยประดิษฐ์จึงมักกระด้าง
มีสารเป็นพิษอันทำให้เป็นโรคผิวหนัง ติด
ไฟลุกง่าย และไวต่อไฟฟ้าสถิต อันทำให้ผู้
สวมใส่อาจช็อกได้

ฝ้ายมีราคาถูกกว่าใยประดิษฐ์ ประมาณ 2-
 ๒๐-๔๐% บางประเทศที่เจริญแล้ว ได้ออกกฎ-
 หมายบังคับให้ผู้ผลิตผ้าใยประดิษฐ์ ใช้กรรมวิธี
 ต่างๆ ในอันที่จะผลิตผ้าใยประดิษฐ์ ที่ไม่

ทำให้ผู้สวมใส่เป็นโรคผิวหนัง ไม่ทำให้เกิดไฟ
 ง่าย และไม่ทำให้เกิดไฟฟ้าสถิต (Static)

ทั้งนี้จึงทำให้ผ้าใยประดิษฐ์มีราคาแพงขึ้น
 อีก ปัจจุบัน เพื่อทำให้ต้นทุนการผลิตผ้าใย
 ประดิษฐ์ตกลง ผู้ผลิตจึงใช้ฝ้ายผสมกับใยประ-
 ดิษฐ์มากขึ้น

เช่นก่อนปี ๒๕๑๗ ผ้าโพลีเอสเตอร์/ฝ้าย
 ใช้ใยในอัตรา ๖๕/๓๕ เริ่มปี ๒๕๑๘ เป็นต้น
 มา อัตราใยโพลีเอสเตอร์/ฝ้ายเป็น ๕๐/๕๐
 และมีการคาดคะเนว่าในปี ๒๕๒๐ อัตรานี้จะ
 เป็น ๒๐/๘๐

ฝ้าย นอกจากจะเอามาทำเป็นเสื้อผ้าสวม
 ใส่แล้ว ยังเอามาทำผลิตภัณฑ์ฝ้ายอย่างอื่นได้
 มากมาย เช่น ทำรองเท้าผ้าใบ ผ้าปูโต๊ะ ผ้า
 ปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าห่มเบาะ ผ้าม่าน
 ผ้าประดับต่างๆ ผ้าขนหนูเช็ดตัว ผ้าขนหนู
 ห่มนอน ผ้าขาวม้า ผ้าเช็ดหน้า ผ้าถุง ผ้า
 เปดาน ผ้าปูผ้าห่อ

ทำรองยางรถ แหวน ผ้าใบ กระเป๋า
 ถือ ย่าม ไม้ตะเกียง พรหม ค้ายสายสัญญาณ
 ค้ายตราสัง หุหลักแจว ไม้กวาดถูพื้น เชือก
 ผูกของ เชือกผูกกรองเท้า ค้ายหลอด สายนก
 ทวิด สายสูบลับเพลิง ผ้าพันแผล สำลี
 ฉนวนไฟฟ้า ฯลฯ

รวมความว่า ในชีวิตประจำวันของ
 เรา เราต้องใช้ฝ้ายตั้งแต่เริ่มตื่นนอน
 จนกระทั่งเข้านอนมากมายทุกวัน

สภาเศรษฐกิจและสังคม ของสหประชา
 ชาติ แจ้งว่า ประชากรทั้งโลกในปี ๒๕๑๘ มี
 ประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านคน ในจำนวนนี้ ประ-
 มาณว่า ๖๐% เป็นคนยากจน ขาดแคลนทั้ง
 อาหารและเสื้อผ้า ฉะนั้นคนยากจนประมาณ
 ๒,๔๐๐ ล้านคน จึงจำเป็นต้องใช้ผ้าฝ้ายและ
 ผลิตภัณฑ์ฝ้ายกันทั้งสิ้น

ฝ้ายในประเทศไทย

ในสมัยโบราณ การผลิตฝ้าย การทอ
 การปั่นฝ้าย/ด้ายและการทอผ้า เราทำกันด้วย
 เครื่องมือง่ายๆ เช่นการทอผ้า เราใช้ลูกกิ้ง
 คู้ทหมุนแยกฝ้ายออกจากเมล็ด การปั่นฝ้าย/ด้าย
 เราใช้ ในกับริวงวงหมุนขึ้นตั้งเป็นต้นออกมา

การทอผ้าเราใช้ทุกแนวนอน การย้อม
 สีเส้นด้ายหรือย้อมผ้า เราใช้สีที่สกัดจาก
 เปลือกไม้ ใบไม้ รากไม้ แล้วแต่จะคิดค้นหา
 มาได้

สมัยกรุงศรีอยุธยา ไทยมีการติดต่อกับ
 ต่างประเทศมากขึ้น ผ้าแปลกๆ มีสีสดใสงาม
 ระบายจากประเทศจีน มลายู ชวา มีเข้ามาขาย
 มากขึ้น ประชาชนภาคกลาง ภาคใต้ และ
 ภาคตะวันออก จึงหันมาใช้ผ้าจากต่างประเทศ
 เพิ่มขึ้น

ส่วนภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียง
 เหนือยังคงรักษาขนบธรรมเนียมเดิม ในการ
 ผลิตผ้าพื้นเมืองใช้กันตามคว่ำเรือนเหมือนเดิม
 แต่ยังไม่ชอบผลิตเป็นการค้า

ส่วนการปลูกฝ้ายในเขตสุโขทัยและเขต
 จังหวัดเลย ก็ยังคงกระทำกันอยู่ในลักษณะ
 เป็นผลพลอยได้ เนื่องจากไทยมีการรบพุ่งกับ
 พม่าอยู่ถึง ๕๔ ครั้ง ตลอดสมัยกรุงศรีอยุธยา
 การทำนาจึงเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในสมัยนั้น

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ระยะเวลาๆ การ
 พัฒนาการทอผ้าเพื่อให้ได้ผ้าที่มีสีสวยงามสดใส
 ยังมี ได้กระทำกันอย่างจริงจังใน ภาคที่ผลิตผ้า

ผ้าจากต่างประเทศสีสดใส นุ่มนวล รวดงาม
จึงเข้ามาติดตลาดผ้าพื้นเมืองมาก

ประกอบกับไทยเรายังไม่นิยมใช้ก็กระตุก
แบบจีน ซึ่งทอผ้าได้รวดเร็วกว่าทอผ้าประ
มาณ ๓-๔ เท่า การผลิตผ้าเพื่อเป็นการค้า
จึงไม่ก้าวหน้าการผลิตฝ้ายในประเทศจึงซบเซา
และขาดแคลนอยู่เสมอ ทำให้ต้องสั่งซื้อฝ้าย
จากต่างประเทศเข้ามาอยู่เรื่อยๆ

สงครามโลกครั้งที่ ๑ ผ่านไปแล้ว

การปลูกฝ้ายแบบ "ตามบุญตามกรรม"
และการที่ยังต้องซื้อผ้าสวยงามจากต่างประเทศ
เข้ามาใช้มากมาย ก็ยังคงเป็นไปตามเดิม

ระยะนี้เริ่มมีการซื้อเครื่องจักรทอผ้าจาก
ต่างประเทศเข้ามาใช้กันบ้าง แต่พวกโรงงาน
ทอผ้าก็ยังคงใช้เส้น ด้ายจากต่างประเทศอยู่ทั้ง
หมด เพราะเส้นด้ายไทยที่ปั่นจากเครื่องระวิง
ด้วยมือ เอาไปใช้กับเครื่องจักรทอผ้าไม่สะดวก

หลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒

การใช้ผ้าได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จน
กระทั่งเครื่องทอแบบ ก็กระตุกไม้ สามารถผลิต
ผ้าได้เร็วทันความต้องการของประชาชน เครื่อง
จักรทอผ้าจึงถูกนำเข้ามาประเทศมากมาย

และการที่ต้องซื้อเส้นด้ายจากต่างประเทศ
จำนวนมากตามจำนวนเครื่องทอผ้า จึง
เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

ปี ๒๔๕๓ นับว่าเป็นปีที่อุตสาหกรรม
สิ่งทอสมัยใหม่ได้เริ่มขึ้น คือในปีนี้ได้มีการซื้อ
เครื่องจักรปั่นด้ายจำนวน ๒๔,๐๐๐ แกนเข้า
มาใช้ในประเทศ และตั้งแต่นั้นต่อมา ทั้งเครื่อง
จักรปั่นด้ายและเครื่องจักรทอผ้าก็หลั่งไหลจาก
ต่างประเทศเข้ามาสู่ประเทศไทย

จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ เรามีเครื่อง
จักรปั่นด้ายมากกว่า ๑ ล้านแกน และมี
เครื่องจักรทอผ้าประมาณ ๔๖,๐๐๐ เครื่อง